

E L Džejms

PEDESET
NIJANSI
SIVA

Prevela
Eli Gilić

■ Laguna ■

Naslov originala

E L James

FIFTY SHADES OF GREY

Copyright © 2011, by Fifty Shades Ltd.

The author published an earlier serialized version of this story online with different characters as *Master of the Universe* under the pseudonym Snowqueen's Icedragon.

Translation Copyright © 2012 za srpsko izdanje, LAGUNA

Svi likovi i događaji prikazani u ovoj knjizi izmišljeni su i svaka sličnost sa stvarnim događajima i ljudima, živim ili mrtvim, sasvim je slučajna.

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Nilu,
gospodaru mog sveta*

PRVO POGLAVLJE

Iznervirano se mrštim svom odrazu u ogledalu. Prokleta kosa – prosto me ne sluša. Prokleta i Ketrin Kavana što se razbolela i naterala me na ove muke. Umesto da učim za završne ispite, koji su sledeće nedelje – pokušavam da ukrotim kosu. *Ne smem da spavam s mokrom kosom. Ne smem da spavam s mokrom kosom.* Pošto sam nekoliko puta ponovila tu mantru, još jednom sam pokušala da je zauzdam četkom. Razdraženo sam prevrnula očima, zagledala se u bledu smeđokosu devojkicu koja mi uzvraća pogled plavim očima prevelikim u odnosu na lice, i odustala. Mogu jedino da vežem nepokornu kosu u konjski rep i da se nadam da ću izgledati polupristojno.

Kejt mi je cimerka i baš danas je pala u postelju zbog gripa. Zbog toga ne može da ode na zakazan razgovor s nekim, meni potpuno nepoznatim industrijalcem-tajkunom koga treba da intervjuiš za studentske novine, pa sam se ponudila da odem umesto nje. Moram da zapnem za završne ispite, da završim jedan esej i trebalo bi da radim po podne, ali ne – danas ću se voziti dvesta šezdeset kilometara do centra Sijetla kako bih upoznala tajanstvenog generalnog direktora *Grej enterprajzis*

holdings. Budući da je izuzetan preduzetnik i veliki donator našeg univerziteta, njegovo vreme je veoma dragoceno – mnogo dragocenije od mog – ali pristao je da razgovara s Kejt. Rekla mi je da je to ogroman uspeh. Neka su proklete njene vannastavne aktivnosti.

Kejt je sklopčana na kauču u dnevnoj sobi.

„Ana, žao mi je. Trebalo mi je devet meseci da ga privolim na intervju. Prošlo bi još šest meseci dok zakaže novi termin, a dotle ćemo obe diplomirati. Ne smem to da propustim kao urednica. Molim te“, preklinje Kejt promuklo zbog odranog grla. Kako to uspeva? Čak i bolesna izgleda vragolasto privlačno i lepo, uredne zlatnoplave kose i blistavih zelenih očiju, iako su sad krvave i vlažne. Potisnula sam nalet nezvanog saosećanja.

„Naravno da ću otići, Kejt. Trebalo bi da se vratiš u krevet. Hoćeš li aspirin ili paracetamol?“

„Aspirin, molim te. Uzmi pitanja i moj digitalni diktafon. Samo pritisni snimanje. Beleži šta govori, a ja ću sve prepisati.“

„Ne znam ništa o njemu“, promrmljala sam i bezuspešno pokušala da potisnem bojazan.

„Snaći ćeš se s pitanjima. Idi. Duga je vožnja. Ne smeš da zakasniš.“

„Važi, krećem. Vrati se u krevet. Skuvala sam ti supu pa je podgrej kasnije.“ Pogledala sam je s naklonošću. *Samo bih zbog tebe uradila ovako nešto, Kejt.*

„Hoću. Srećno. I hvala, Ana – spasla si mi život, kao i uvek.“

Uzela sam ranac, zajedljivo joj se osmehnula pa izašla i krenula prema kolima. Neverovatno mi je da me je Kejt nagovorila na ovo. Ali ona može da nagovori svakog na sve. Biće izuzetna novinarka. Jasno se izražava, jaka je, uverljiva, ume da obrazloži, lepa je – i moja najdraža drugarica.

NIJE BILO GUŽVE na putevima kad sam krenula iz Van-kuvera, u Vašingtonu, prema auto-putu broj pet. Još je rano i ne moram da budem u Sijetlu pre dva. Srećom, Kejt mi je pozajmila svoj sportski mercedes CLK. Nisam sigurna da bih stigla na vreme Vandom, mojom bubom. Ali vožnja mečkom je uživanje. Nagazila sam gas i gutam kilometre.

Odredište mi je štab ogromne korporacije gospodina Greja. To je velika poslovna zgrada od dvadeset spratova, sva u zaobljenom staklu i čeliku, arhitektonski san o praktičnosti. Na čeliku nad staklenim ulaznim vratima neupadljivo piše KUĆA GREJ. Stigla sam u petnaest do dva i laknulo mi je što nisam zakasnila dok sam prolazila ogromnim i, iskreno govoreći, zastrašujućim predvorjem od stakla, čelika i belog peščara.

Veoma privlačna, negovana, mlada plavuša za radnim stolom od peščara srdačno mi se osmehnula. Nosi najelegantniji sivi blejzer s belom bluzom koji sam ikad videla. Izgleda besprekorno.

„Došla sam na razgovor s gospodinom Grejom. Anastazija Stil umesto Ketrin Kavane.“

„Samo trenutak, gospođice Stil.“ Izvila je obrvu dok sam smeteno stajala pred njom. Zažalih što nisam pozajmila zvanični blejzer od Kejt umesto što nosim tamnoplavu jaknu. Potrudila sam se i obukla svoju jedinu suknju, praktične smeđe čizme do kolena i plavi džemper. To je elegantno – za mene. Zadenula sam pobegli pramen iza uva, praveći se da se nisam ušeprtljala pred njom.

„Očekuju gospođicu Kavanu. Molim vas, potpišite se ovde, gospođice Stil. Idite poslednjim liftom s desne strane do dvadesetog sprata.“ Toplo mi se osmehnula, nesumnjivo razgaljena, dok sam se potpisivala.

Dala mi je propusnicu na kojoj upadljivo piše „posetilac“. Nehotice sam se podsmehnula. Očigledno je da sam posetilac. Nimalo se ne uklapam. *Ništa se ne menja.* Uzdahnula sam u

sebi. Zahvalila sam joj pa pošla prema liftovima. Dva radnika obezbeđenja u crnim odelima skrojenim po meri izgledaju mnogo elegantnije od mene.

Lift me je smrtonosnom brzinom odneo do dvadesetog sprata. Vrata su se otvorila i obrela sam se u još jednom velikom predvorju – ponovo staklo, čelik i beli pešćar. Ugledala sam još jedan radni sto od pešćara i još jednu mladu plavušu. Ova je besprekorno odevena u crno i belo. Ustala je da me dočeka.

„Gospođice Stil, možete li tamo da sačekate, molim vas?“ Pokazala je na bele kožne naslonjače.

Iza naslonjača je prostrana sala za sastanke sa staklenim zidovima. U njoj se nalazi veliki sto od tamnog drveta okružen s bar dvadeset odgovarajućih stolica. A iza stola se kroz panoramski prozor vide neboderi i grad sve do zaliva. Načas sam se ukočila pred zadivljujućim pogledom. *Au!*

Sela sam, izvadila pitanja iz ranca i preletela ih pogledom, proklinjući Kejt što mi nije ispričala Grejovu kratku biografiju. Ne znam ništa o čoveku koga ću upravo intervjuisati. Može da ima devedeset, ali i trideset godina. Zbog te nepoznanice sam se ozlovoljila, pa unervozila i čak ušeprtljala. Nikad nisam volela razgovore jedan na jedan, već anonimnost grupnih diskusija gde mogu neupadljivo da sedim u zadnjem delu prostorije. Da budem iskrena, najviše volim kad sam sama i čitam klasične engleske književnosti, skrupčana na stolici u fakultetskoj biblioteci. A ne da se nervozno vrpeljim u ogromnoj građevini od stakla i kamena.

Prekorila sam se. *Smiri se, Stilova*. Sudeći po zgradi, previše hladnoj i modernoj, Grej verovatno ima četrdesetak godina: u formi je, preplanuo i svetle kose kako bi se uklopio s osobljem.

Još jedna elegantna, besprekorno odevena plavuša izašla je na velika vrata zdesna. Otkud toliko savršenih plavuša? Kao da sam u Stepfordu. Duboko sam udahnula i ustala.

„Gospođice Stil?“, upita najnovija plavuša.

„Da“, zagraktala sam pa se nakašljala. „Da.“ Eto, to zvuči samouverenije.

„Gospodin Grej će vas primiti za nekoliko trenutaka. Da vam uzmem jaknu?“

„O, hvala.“ Trapavo sam skinula jaknu.

„Jeste li dobili neko osveženje?“

„Ovaj... nisam.“ Jao ne, da nije plavuša broj jedan u nevolji? Plavuša broj dva se namršti i odmeri mladu ženu za stolom.

„Hoćete li čaj, kafu, vodu?“, pitala je kad se ponovo okrenula prema meni.

„Čašu vode. Hvala“, promrmljala sam.

„Olivija, molim te donesi gospođici Stil čašu vode.“ Glas joj je strog. Olivija skoči i požuri prema vratima s druge strane predvorja.

„Izvinjavam se, gospođice Stil. Olivija je na probnom radu. Sedite, molim vas. Gospodin Grej će biti slobodan za pet minuta.“

Olivija se vratila s čašom ledene vode.

„Izvolite, gospođice Stil.“

„Hvala.“

Plavuša broj dva odmaršira do velikog radnog stola. Potpetice joj zveckaju i odzvanjaju na podu od peščara. Sela je i obe su nastavile da rade.

Možda gospodin Grej zapošljava isključivo plavuše. Dokono sam se zapitala je li to zakonito. Utom se vrata kancelarije otvoriše. Izašao je visok, elegantno odeven, privlačan Afroamerikanac s kratkim dredovima. Svakako se nisam prikladno obukla.

Okrenuo se i dobio kroz vrata. „Golf ove nedelje, Greje?“

Nisam čula odgovor. Okrenuo se, ugledao me i osmehnuo se. Uglovi tamnih očiju mu se nabraše. Olivija skoči da pozove lift. Izgleda da joj skakanje sa stolice odlično polazi za rukom. Nervoznija je od mene!

„Doviđenja, dame“, rekao je pre nego što je ušao u lift.

„Gospodin Grej će vas sad primiti, gospođice Stil. Samo izvolite“, reče plavuša broj dva. Prilično nesigurno sam ustala i pokušala da se smirim. Podigla sam ranac, spustila čašu s vodom i pošla prema odškrinutim vratima.

„Ne morate da kucate, samo uđite.“ Srdačno se osmehnula.

Gurnula sam vrata i zateturala se. Spotakla sam se na sopstvena stopala i naglavačke uletela u kancelariju.

Prokletstvo na kvadrat – ja i moje dve leve noge! Prosula sam se na vratima kancelarije gospodina Greja. Neko mi nežno pomaže da ustanem. Strahovito se stidim, prokleta bila moja trapavost. Moram da skupim hrabrost da podignem pogled. Bokte – tako je mlad.

„Gospođice Kavana.“ Pružio mi je ruku s dugim prstima. „Ja sam Kristijan Grej. Jeste li dobro? Hoćete li da sednete?“

Tako mlad – i privlačan, veoma privlačan. Visok, odeven u lepo sivo odelo i belu košulju s crnom kravatom. Kosa boje tamnog bakra mu je razbarušena, a svetlosive oči me prodorno posmatraju. Treba mi trenutak da povratim moć govora.

„Ovaj. U stvari...“, promrmljala sam. Neka sam prokleta ako ovaj tip ima više od trideset godina. Omamljeno sam prihvatila njegovu ruku. Čim su nam se prsti dotakli, čudan, snažan trzaj prostruja mi telom. Naglo sam povukla ruku, postideana. Mora da je statički elektricitet. Brzo sam zatreptala, u ritmu s mojim srcem.

„Gospođica Kavana se razbolela pa sam došla umesto nje. Nadam se da vam ne smeta, gospodine Greje.“

„A vi ste?“ Glas mu je srdačan, možda i razveseljen, ali teško je reći zbog njegovog ravnodušnog izraza. Izgleda blago zainteresovano, ali iznad svega učtivo.

„Anastazija Stil. Studiram englesku književnost s Kejt... ovaj... Ketrin... ovaj... gospođicom Kavanom na Vašingtonskom državnom univerzitetu u Vankuveru.“

„Shvatam“, odgovorio je. Čini mi se da vidim nagoveštaj osmeha, ali nisam sigurna.

„Hoćete li da sednete?“ Pokazao je na beli kožni kauč u obliku slova L.

Kancelarija je prevelika za samo jednog čoveka. Ispred panoramskog prozora je moderni radni sto od tamnog drveta za kojim bi šestoro moglo udobno da radi. Slaže se sa stočićem pored kauča. Sve ostalo je belo – tavanica, podovi i zidovi, osim zida pored vrata na kome je mozaik od trideset šest malih slika poređanih u kvadrat. Izvanredne su – niz svakodnevnih, zaboravljenih predmeta naslikanih toliko detaljno da izgledaju kao fotografije. Poređane zajedno, oduzimaju dah.

„Ovdašnji slikar. Trauton“, rekao je Grej kad je video gde gledam.

„Divne su. Uzdigao je obično u izuzetno“, promrmljala sam, rasejana koliko zbog njega toliko i zbog slika. Nakrivio je glavu i pažljivo me osmotrio.

„Potpuno se slažem, gospođice Stil“, odgovorio je blagim glasom. Pocrvenela sam, mada ne znam zašto.

Ako se izuzmu slike, ostatak kancelarije je hladan, čist, sterilan. Pitam se da li odražava ličnost Adonisa, koji je graciozno seo u belu kožnu naslonjaču naspram mene. Odmahnula sam glavom, uznemirena tokom svojih misli, pa izvukla Kejtina pitanja iz ranca. Zatim sam izvadila njen diktafon i sva se ušepRTLjerala, ispustivši ga dvaput na stočić pred sobom. Gospodin Grej nije rekao ništa dok je čekao – nadam se – strpljivo, a ja postajala sve posramljenija i smetenija. Kad sam skupila hrabrost da podignem glavu, videla sam da me posmatra. Opušteno je spustio jednu ruku na krilo, a drugom je obujmio bradu i prelazi dugim kažiprstom po usnama. Mislim da pokušava da suzbije osmeh.

„Iz... izvinite“, promucala sam. „Nisam navikla na ovo.“

„Samo polako, gospođice Stil“, odvratio je.

„Je l' vam neće smetati da snimam vaše odgovore?“

„To me pitate pošto ste se toliko namučili da postavite diktafon?“

Pocrvenela sam. Zadirkuje me? Nadam se. Zatreptala sam ne znajući šta da kažem. Mislim da se sažalio na mene pošto je popustio. „Ne, ne smeta mi.“

„Je l' vam Kejt, hoću reći, gospođica Kavana, rekla za šta je intervju?“

„Da, trebalo bi da bude objavljen u diplomatskom broju studentskih novina zato što ću dodeljivati diplome na ovogodišnjoj ceremoniji.“

Oh! To je novost. Načas sam se zaokupila time što će mi neko ko nije mnogo stariji od mene – dobro, možda šest-sedam godina i, dobro, veoma uspešan, ali ipak – uručiti diplomu. Namrštila sam se i potisnula misli što su bludele kako bih se usredsredila na trenutni zadatak.

„Dobro.“ Nervozno sam progutala knedlu. „Imam nekoliko pitanja, gospodine Greje.“ Zadenula sam zalutali pramen iza uva.

„I mislio sam da ćete imati“, odgovorio je mrtav ozbiljan. On mi se smeje. Obrazi su mi planuli kad sam to shvatila. Ispravila sam se i zabacila ramena ne bih li izgledala više i opasno. Uključila sam snimanje na diktafonu i pokušala da delujem profesionalno.

„Stvorili ste veliku imperiju iako ste veoma mladi. Čemu dugujete svoj uspeh?“ Pogledala sam ga. Osmeh mu je skrušen, ali deluje maglovito razočarano.

„U poslu se sve vrti oko ljudi, a ja veoma dobro procenjujem ljude, gospođice Stil. Znam kako razmišljaju, šta ih podstiče da napreduju a šta ne, šta ih nadahnjuje i kako da ih motivišem. Zapošljam izuzetne ljude i dobro ih nagrađujem.“ Zastao je i prikovao me sivim očima. „Verujem da čovek može uspeti u bilo kom poslu samo ako zagospodari njim, ako ga poznaje do najsitnijih pojedinosti. Mnogo se trudim da to postignem. Odlučujem na osnovu logike i činjenica. Moj urođeni nagon

---

mi pomaže da otkrivam i razvijam dobre ideje i dobre ljude. U suštini se sve uvek svodi na dobre ljude.“

„Možda ste samo imali sreće.“ Ta izjava nije na Kejtinom spisku – ali on je tako nadmen. Oči mu načas iznenađeno planuše.

„Ne oslanjam se na sreću niti na prilike, gospođice Stil. Čini mi se da imam više sreće ako marljivije radim. Zaista se sve svodi na to da imate prave ljude u svom timu i da pravilno usmeravate njihovu energiju. Mislim da je Harvi Fajerstoun rekao: 'Najviši poziv vođstva je unapređenje ljudi.'“

„Zvučite kao da ste opsednuti kontrolom“, izletelo mi je pre nego što sam shvatila šta radim.

„O, primenjujem kontrolu u svemu, gospođice Stil“, odgovorio je sasvim ozbiljno iako se osmehuje. Nepokolebljivo i bezizražajno mi uzvraća pogled. Srce mi je brže zakucalo i ponovo sam pocrvenela.

Zašto me toliko zbunjuje? Možda zato što izgleda neverovatno dobro? Zato što mu oči plamte kad me gleda? Zato što prelazi kažiprstom po donjoj usni? Volela bih kad bi prestao to da radi.

„Uostalom, neophodna je velika snaga kako biste poverovali da ste rođeni da vladate stvarima“, nastavio je blagim glasom.

„Mislite li da imate veliku snagu?“ *Zaluđen je kontrolom.*

„Zapošljam preko četrdeset hiljada ljudi, gospođice Stil. To mi daje izvesnu odgovornost – moć, ako hoćete. Kad bih zaključio da me više ne zanimaju telekomunikacije i prodao kompaniju, mesec dana kasnije bi se dvadeset hiljada ljudi grčilo da isplati hipoteku.“

Zinula sam. Zapanjila me je takva neskromnost.

„Zar ne odgovarate upravnom odboru?“, pitam zgađeno.

„Ja posedujem svoju kompaniju. Ne odgovaram upravnom odboru.“ Podigao je obrvu. Naravno, to bih znala da sam malo istraživala. Ali tako je nadmen. Promenila sam pristup.

„Imate li interesovanja koja nisu vezana za posao?“

„Imam brojna zanimanja, gospođice Stil.“ Nagoveštaj osmeha izvi mu usne. „Veoma raznovrsna.“ Iz nekog nepoznatog razloga, njegov nepokolebljivi pogled me zbunjuje i greje. Oči mu plamte od neke nestašne misli.

„Ali kako kulirate pošto toliko radite?“

„Kuliram?“ Osmehnuo se, otkrivši savršene bele zube. Zastao mi je dah. Stvarno je prelep. Niko ne bi trebalo da bude toliko lep.

„Pa, 'kuliram', kako vi kažete, tako što jedrim, letim, upuštam se u razne fizičke aktivnosti.“ Pomerio se u naslonjači. „Ja sam veoma bogat čovek, gospođice Stil, te imam skupe i uzbudljive hobije.“

Brzo sam pogledala Kejtina pitanja kako bih skrenula s teme.

„Ulažete u proizvodnju. Zbog čega?“ Zašto mi je toliko neprijatno u njegovom društvu?

„Volim da gradim. Volim da znam kako stvari funkcionišu, kako se sastavljaju i rastavljaju. I volim brodove. Šta da vam kažem?“

„Zvuči kao da vas vodi srce umesto logike i činjenica.“

Izvio je usne i odobravajući me pogledao.

„Moguće je. Mada neki govore da nemam srce.“

„Zašto to govore?“

„Zato što me dobro poznaju.“ Usne mu se izviše u zajedljiv osmeh.

„Da li vas prijatelji smatraju nekim koga je lako upoznati?“ Zažalila sam čim sam postavila to pitanje. Ono nije na Kejtinom spisku.

„Privatnost mi mnogo znači, gospođice Stil. Mnogo se trudim da je zaštitim. Retko dajem intervju...“

„Zašto ste pristali na ovaj?“

„Zato što sam donator univerziteta i, po svoj prilici, nisam mogao da skinem gospođicu Kavanu s grbače. Nemilice je dosađivala mom odeljenju za odnose s javnošću, a divim se takvoj upornosti.“

Znam koliko Kejt ume da bude uporna. Zbog toga i sedim ovde, vrpoljeći se od nelagode pod njegovim prodornim pogledom umesto da spremam ispite.

„Ulažete i u tehnologiju za zemljoradnju? Zašto vas zanima ta privredna grana?“

„Ne možemo jesti novac, gospođice Stil. A na planeti je previše ljudi koji nemaju dovoljno hrane.“

„Zvuči veoma humano. Je li to vaša strast? Da nahranite siromašne?“

Uzdržano je slegnuo ramenima.

„To je dalekosežan posao“, promrmlja. Mislim da je neiskren. Nema smisla – da nahrani siromašne? U tome ne vidim novčanu korist, već samo ideal. Pogledala sam sledeće pitanje, zbunjena njegovim stavom.

„Imate li filozofiju? I ako imate, kako ona glasi?“

„Nemam filozofiju kao takvu. Možda misao vodilju, Karnaogijevu: 'Čovek koji ovlada svojim umom može ovladati i svim ostalim na šta ima pravo'. Veoma sam individualan, motivisan. Volim kontrolu – nad sobom i onima oko sebe.“

„Dakle, želite da posedujete stvari?“ *Jesi opsednut kontrolom.*

„Želim da zaslužim da ih posedujem. Ali da, u suštini želim.“

„Zvučite kao oličenje potrošača.“

„I jesam.“ Osmehnulo se, ali oči su mu ostale ozbiljne. Njegova izjava se ne podudara sa željom da nahrani gladne pa sam se nehotice zapitala pričamo li zapravo o nečemu drugom, ali ne znam o čemu. Progutala sam knedlu. Postalo je toplije. Ili mi se samo čini. Samo želim da završim ovaj razgovor. Kejt svakako ima dovoljno materijala. Pogledala sam sledeće pitanje.

„Usvojeni ste. Koliko mislite da je to uticalo na vas?“ O, ovo je lično. Zagledala sam se u njega i ponadala da se nije uvredio. Nabrao je čelo.

„To ne mogu znati.“

Zaintrigirao me je. „S koliko godina ste usvojeni?“

„To je opštepoznat podatak, gospođice Stil.“ Glas mu je strog. *Sranje*. Da, naravno – saznala bih nešto o njemu da sam znala da ću ga intervjuisati. Smušena, brzo sam prešla na sledeće pitanje.

„Morali ste da žrtvujete porodicu zbog posla.“

„To nije pitanje“, odbrusio je.

„Izvinite.“ Uzvrpoljila sam se, pored njega se osećam kao zabludelo dete. Pokušavam ponovo. „Jeste li morali da žrtvujete porodicu zbog posla?“

„Imam porodicu – brata, sestru i divne roditelje. Proširenje porodice me ne zanima.“

„Jeste li homoseksualac, gospodine Greje?“

Oštro je udahnuo, a ja sam se preplašeno zgrčila. *Sranje*. Zašto nisam razmislila pre nego što sam samo pročitala? Kako da mu kažem da samo čitam pitanja? Prokleta Kejt i njena znatiželja.

„Ne, Anastazija, nisam.“ Podigao je obrve. Oči mu hladno blistaju. Ne izgleda zadovoljno.

„Izvinjavam se. To, ovaj... piše ovde.“ Prvi put me je oslovio po imenu. Srce mi je ubrzalo, a obrazi se ponovo zažarili. Nervozno sam gurnula pramen iza uva.

Nakrivio je glavu.

„To nisu vaša pitanja?“

Sva krv mi se povukla iz glave.

„Ovaj... nisu. Sastavila ih je Kejt – gospođica Kavana.“

„Radite li za studentske novine?“ *Jao ne*. Nemam nikakve veze sa studentskim novinama. To je njena vannastavna aktivnost, ne moja. Lice mi bukta.

„Ne. Ona mi je cimerka.“

Trljao je bradu dok je razmišljao. Ne progovara dok me odobravajući posmatra sivim očima.

„Jeste li se dobrovoljno javili za ovaj intervju?“, pitao je tiho.

Stani malo, ko bi koga trebalo da intervjuiše? Očima je prikovao moje, nateravši me da kažem istinu.

„Zamolila me je zato što je bolesna.“ Glas mi je slabašan i pun izvinjenja.

„To objašnjava mnogo toga.“

Čulo se kucanje, a onda je ušla plavuša broj dva.

„Gospodine Greje, izvinite što vas prekidam, ali vaš sledeći sastanak je za dva minuta.“

„Nisam završio, Andrea. Molim te, otkaži sledeći sastanak.“

Andrea okleva, buljeći u njega. Izgleda izgubljeno. Polako se okrenuo prema njoj i podigao obrve. Pocrvenela je. *Dobro je. Nisam jedina.*

„Vrlo dobro, gospodine Greje“, promrmljala je i izašla. Namrštio se i ponovo mi se posvetio.

„Gde smo stali, gospođice Stil?“

O, vratili smo se na gospođicu Stil.

„Molim vas, nemojte da vas zadržavam.“

„Želim da saznam nešto o vama. Mislim da je to pošteno.“ Oči mu svetle od radoznalosti. *Sranje. Šta hoće?* Spustio je laktove na rukonaslone i prstima napravio piramidu ispred usta. Usta su mu veoma... skreću mi pažnju. Progutala sam knedlu.

„Nema mnogo toga da se zna.“

„Šta nameravate da radite kad diplomirate?“

Slegla sam ramenima, zbunjena njegovim zanimanjem. *Da se preselim u Sijetl s Kejt, nađem posao.* Nisam mnogo razmišljala o tome šta ću raditi pošto diplomiram.

„Nemam nikakve planove, gospodine Greje. Prvo moram da položim završne ispite.“ I trebalo bi sad da učim umesto da sedim u ovoj razmetljivoj, sterilnoj kancelariji nalik palati i da se osećam neprijatno pod tvojim prodornim pogledom.

„Imamo odličan program za praktikante“, rekao je tiho. Iznenadeno sam izvila obrve. Je l' mi nudi posao?

„O, imaću to u vidu“, promrmljala sam zbunjeno. „Mada ne verujem da bih se ovde uklopila.“ Jao ne, ponovo razmišljam naglas.

„Zašto to kažete?“ Nakrivio je glavu, zainteresovan, s nago-veštajem osmejka na usnama.

„Očigledno je, zar ne?“ *Ja sam nekoordinisana, neuredna i nisam plavuša.*

„Meni nije.“ Pogled mu je prodoran, sva šaljivost je iščezla i odjednom su mi se zgrčili trbušnjaci. Odvratila sam pogled od njegovog ispitivačkog i zagledala se u svoje isprepletene prste. Šta se dešava? Moram da idem – odmah. Nagla sam se da uzmem diktafon.

„Hoćete li da vas provedem po zgradi?“

„Sigurna sam da imate mnogo posla, gospodine Greje, a čeka me duga vožnja.“

„Vozite natrag do Vankuvera?“ Zvuči iznenađeno, čak zabrinuto. Pogledao je kroz prozor. Počela je kiša. „Pa, bolje bi bilo da obazrivo vozite.“ Glas mu je strog, naredbodavan. Šta ga briga? „Imate li sve što vam je potrebno?“

„Da, gospodine“, odgovorila sam i stavila diktafon u ranac. Zamišljeno je zaškiljio.

„Hvala na intervjuu, gospodine Greje.“

„Bilo mi je zadovoljstvo“, odgovorio je, ućtiv kao i uvek.

Ustali smo istovremeno. Pružio mi je ruku.

„Do sledećeg viđenja, gospođice Stil.“ Zvuči kao izazov ili možda kao počast, nisam sigurna. Namrštila sam se. Kao da ćemo se ponovo sresti. Ponovo smo se rukovali. Zapanjila sam se što onaj čudni naboj još struji među nama. Mora da su živci.

„Gospodine Greje.“ Klimnula sam glavom. Gipko je prišao vratima i širom ih otvorio.

„Samo da se uverim da ćete uspeti da prođete, gospođice Stil.“ Osmehnuo se. Očigledno misli na moj nimalo elegantan ulazak u njegovu kancelariju. Pocrvenela sam.

„Veoma obzirno od vas, gospodine Greje“, odbrusila sam. Osmeh mu je postao širi. *Drago mi je što sam te razveselila*, buktim

---

---

u sebi dok izlazim u predvorje. Iznenadila sam se kad je izašao za mnom. Andrea i Olivija podigle su glave, podjednako iznenađene.

„Jeste li imali kaput?“, pitao je.

„Jaknu.“

Olivija je skočila i donela jaknu, koju joj je Grej uzeo pre nego što je stigla da mi je pruži. Pridržao ju je i ja je, osećajući se besmisleno smotano, navukoh. Načas mi je položio ruke na ramena. Oštro sam udahнула od tog dodira. Ako je i primetio moju reakciju, nije to ničim pokazao. Dugim kažiprstom je pozvao lift i stajali smo jedno pored drugog dok smo čekali – ja sva smušena, on hladno pribran. Vrata su se otvorila i brzo sam ušla, očajnički želeći da pobegnem. *Stvarno moram da odem odavde*. Kad sam se okrenula prema njemu, videla sam da me posmatra, naslonivši se na dovratak pored lifta s jednom rukom na zidu. Stvarno mnogo, mnogo dobro izgleda. Uznemirujuće je.

„Anastazija“, pozdravio me je.

„Kristijane“, odgovorila sam. Srećom, vrata su se zatvorila.

DRUGO POGLAVLJE

Srce mi mahnito udara. Lift je stigao u prizemlje i izjurila sam čim su se vrata otvorila. Spotakla sam se, ali srećom nisam se opružila na besprekornom podu od peščara. Požurila sam kroz široka staklena vrata i odjednom se našla na okrepljujućem, pročišćujućem, vlažnom vazduhu. Podigla sam lice prema hladnoj, osvežavajućoj kiši. Zažmurila sam i duboko udahnula, pokušavajući da povratim ono malo pribranosti što mi je ostalo.

Nijedan muškarac nije uticao na mene kao Kristijan Grej, a ne mogu da shvatim zašto. Zbog njegovog izgleda? Učtivosti? Bogatstva? Moći? Ne razumem svoju nerazumnu reakciju. Duboko sam udahnula od olakšanja. Šta mi je bilo, zaboga? Naslonila sam se na čelični stub zgrade i junački pokušala da se smirim i priberem misli. Odmahnula sam glavom. Šta je *to* bilo? Pošla sam prema kolima čim su mi se srce i disanje ustalili.

POŠTO SAM OSTAVILA obode grada za sobom, osetila sam se budalasto i postideno dok sam u glavi premotavala razgovor. Svakako previše burno reagujem na nešto što sam umislila.

Dobro, on jeste veoma privlačan, samouveren, sa zapovednim stavom, dobro se oseća u svojoj koži – ali je, s druge strane, nadmeni hladni autokrata, koliko god mu maniri bili besprekorni. Pa, bar je takav na površini. Nehotice sam se stresla. Jeste da je nadmen, ali ima i pravo da bude – veoma mlad je mnogo postigao. Nerviraju ga glupi ljudi, ali zašto ga ne bi nervirali? Ponovo sam se ozlovoljila što mi Kejt nije ispričala ništa o njemu.

Misli mi i dalje lutaju dok vozim prema auto-putu broj pet. Stvarno ne znam šta ga toliko goni na uspeh. Neki odgovori su mu tajanstveni – kao da imaju skriveno značenje. A Kejtina pitanja – uf! Usvajanje i homoseksualnost! Stresla sam se. Ne mogu da verujem da sam to rekla. *Zemljo, progutaj me!* Grčiću se od sramote kad god pomislim na to pitanje. Prokleta Ketrin Kavana!

Pogledala sam brzinomer. Vozim obazrivije nego inače. I znam da je to zbog sećanja na prodorne sive oči i strogi glas koji mi govori da pažljivo vozim. Odmahnula sam glavom i shvatila da se Grej ponaša kao da je dvaput stariji.

Zaboravi, Ana, prekorila sam se. Zaključila sam da je to, sve u svemu, veoma zanimljivo iskustvo, ali da ne treba da mozgam o tome. *Zaboravi na to.* Ne moram nikad više da ga vidim. Ta pomisao me je odmah razvedrila. Uključila sam radio i odvrnula ton. Indi-rok trešti, a ja sam se naslonila i nagazila papučicu gasa. Kad sam izbila na auto-put broj pet, shvatila sam da mogu da vozim brzo koliko hoću.

ŽIVIMO U MALOM naselju s dvospratnim kućama blizu studentskog grada. Imam sreće – Kejti su roditelji kupili stan i zakup mi je sića. To mi je dom već četiri godine. Kad sam se parkirala, shvatila sam da će Kejt tražiti detaljni izveštaj i da je uporna.

Pa, bar ima diktafon. Nadam se da neću morati da joj govorim mnogo više od onoga što je izgovoreno za vreme intervjua.

„Ana! Vratila si se.“ Kejt je okružena knjigama u dnevnoj sobi. Očigledno je učila za ispite. I dalje je u ružičastoj frotirskoj pidžami sa slatkim zekama koju čuva za raskide s momcima, razne bolesti i tmurna raspoloženja uopšte. Prišla mi je i snažno me zagrlila.

„Već sam se zabrinula. Očekivala sam da ćeš se ranije vratiti.“

„A mislila sam da sam brzo stigla s obzirom na to da je intervju proleteo.“ Mahnula sam joj diktafonom.

„Ana, mnogo ti hvala što si ovo uradila. Dužnik sam ti, znam. Kako je bilo? Kakav je?“ Jao, ne – evo počinje, inkvizicija Ketrin Kavane.

Naprežem se da odgovorim. Šta da kažem?

„Drago mi je što je gotovo i što ne moram više da ga vidim. Prilično je strašan, znaš.“ Slegnula sam ramenima. „Veoma je usredsređen, čak žestok – i mlad. Veoma mlad.“

Kejt me je nedužno pogledala. Namrštila sam se.

„Ne gledaj me kao nevinašce. Zašto mi nisi ispričala bar nešto o njemu? Osećala sam se kao budala što ne znam osnovne stvari.“

Kejt je pokrila usta rukom. „Au, Ana, izvini – nije mi palo na pamet.“

Frknula sam.

„Uglavnom je ljubazan, zvaničan, pomalo uštogljen – kao da je ostario pre vremena. Ne priča kao neko ko ima dvadeset i nešto. Koliko *uopšte* ima godina?“

„Dvadeset sedam. Jao, Ana, izvini. Trebalo je da ti ispričam osnovno o njemu, ali bila sam izbezumljena. Daj mi diktafon da zabeležim intervju.“

„Izgledaš bolje. Jesi li pojela supu?“ , promenila sam temu nestrpljivo.

„Jesam i bila je izvrsna kao uvek. Mnogo mi je bolje.“ Zahvalno mi se osmehnula. Pogledala sam na sat.

„Moram da bežim. I dalje mogu da stignem na smenu kod Klejtona.“

„Ana, iscrpećeš se.“

„Biću dobro. Vidimo se kasnije.“

RADIM KOD KLEJTONA otkako sam počela da studiram. To je najveća nezavisna alatnica u okolini Portlanda. Za četiri godine koliko tu radim, naučila sam ponešto o svemu što prodajemo – što je ironično pošto mi ništa što ima veze s „uradi sam“ ne polazi za rukom. To ostavljam tati.

DRAGO MI JE što ću stići na smenu jer ću se usredsrediti na nešto što nema veze s Kristijanom Grejom. Velika je gužva – počela je letnja sezona i mnogi uređuju kuće. Gospođi Klejton je laknulo kad me je videla.

„Ana! Mislila sam da danas nećeš stići.“

„Sastanak se završio ranije nego što sam mislila. Mogu da odradim nekoliko sati.“

„Zaista mi je drago što te vidim.“

Poslala me je u magacin da stavim zalihe na police. Uskoro sam se zaokupila poslom.

ZATEKLA SAM KETRIN kako sedi za laptopom sa slušalicama na ušima. Nos joj je i dalje crven, ali zagrizla je priču pa je usredsređena i mahnito kuca. Ja sam potpuno isceđena, izmorena dugom vožnjom, napornim intervjuom i brdom posla kod Klejtona. Klonula sam na kauč i pomislila kako nisam stigla da napišem esej ni da učim zato što sam bila zaglavljena s... *njim*.

„Dobro si to obavila, Ana. Ne mogu da verujem da nisi prihvatila ponudu da te sprovede okolo. Očigledno je hteo da provede još vremena s tobom.“ Brzo me je ispitivački pogledala.

Pocrvenela sam i srce mi je neobjašnjivo ubrzalo. Svakako to nije bio razlog. Samo je hteo da me sprovede kako bi mi pokazao da je gospodar svega što nadgleda. Shvatila sam da grizem usnu i ponadala se da Kejt nije primetila. Ali ona deluje kao da je zaokupljena prepisivanjem.

„Shvatam na šta si mislila kad si rekla da je zvaničan. Imaš li neke beleške?“

„Ovaj... ne, nemam.“

„Nema veze. Mogu da napravim dobar članak od ovoga. Šteta što nemamo neke originalne fotografije. Dobro izgleda, a?“

„Čini mi se.“ Trudim se da zvučim nezainteresovano i čini mi se da sam uspeła.

„Ma hajde, Ana – čak ni ti nisi otporna na njegov izgled.“ Izvila je savršeno oblikovane obrve.

Sranje! Osećam kako mi obrazi gore pa joj skrećem pažnju laskanjem, što je uvek dobra obmana.

„Ti bi verovatno izvukla mnogo više iz njega.“

„Sumnjam, Ana. Ma hajde – praktično ti je ponudio posao. S obzirom na to da sam ti ovo uvalila u poslednjem trenutku, veoma si se dobro snašla.“ Zamišljeno me je pogledala. Brzo sam se povukla u kuhinju.

„I, šta stvarno misliš o njemu?“ Prokletstvo, baš je ljubopitljiva. Zašto se ne mane toga? *Smisli nešto – brzo.*

„Veoma je motivisan, voli da drži sve u svojim rukama, nadmen – uliva strah, ali je i veoma harizmatičan. Mogu da razumem zašto su opčinjeni njime“, odgovorila sam iskreno u nadi da će je to učutkati.

„Tebe je opčinio muškarac? On mora da je prvi“, otpuhнула je. Izvadila sam namirnice za sendvič kako mi ne bi videla lice.

„Zašto si htela da znaš je li homoseksualac? Inače, to je bilo veoma ponižavajuće. Izblamirala sam se, a i on se iznervirao.“
Namrštila sam se.

„Nikad nije uslikan s pratiljom na društvenim događajima.“

„Bilo je ponižavajuće. Cela priča je bila ponižavajuća. Drago mi je što nikad više neću morati da ga vidim.“

„O, Ana, nemoguće da je bilo tako loše. Rekla bih da zvuči prilično opčinjeno tobom.“

Opčinjen mnome? Kejt je budalasta.

„Hoćeš li sendvič?“

„Hoću, hvala.“

NA MOJE OLAKŠANJE, nismo više pričale o Kristijanu Greju te večeri. Posle večere smo se smestile za trpezarijskim stolom. Ona piše članak, a ja esej o *Tesi od D'Ubervilovih*. Prokletstvo, ta žena je bila na pogrešnom mestu u pogrešno vreme u pogrešnom veku. Kad sam završila, bila je ponoć, a Kejt je odavno legla. Otišla sam u svoju sobu, iscrpljena ali zadovoljna što sam toliko postigla u ponedeljak.

Sklupčala sam se u belom krevetu s gvozenim okvirom, obavila se maminim pokrivačem i zaspala u trenu. Sanjala sam o mračnim mestima, sumornim, hladnim belim podovima i sivim očima.

OSTATAK NEDELJE SAM bila zaokupljena učenjem i poslom kod Klejtona. I Kejt je zauzeta spremanjem ispita i zaključivanjem poslednjeg broja studentskih novina pre nego što ih prepusti novom uredniku. Do srede joj je bilo mnogo bolje i više nisam morala da gledam njenu ružičastu pidžamu s previše zečeva. Pozvala sam majku u Džordžiji da je čujem i da mi poželi sreću na završnim ispitima. Raspričala se o svojoj

najnovijoj zanimaciji: pravljenju sveća – ona se stalno upušta u nove poslovne poduhvate. U suštini, želi nečim da ispuni vreme, ali joj sve brzo dosadi. Sledeće nedelje će biti nešto novo. Brine me. Nadam se da nije stavila kuću pod hipoteku kako bi sakupila novac za najnoviji posao. A nadam se i da je Bob – njen relativno nov ali mnogo stariji muž – drži na oku pošto više nisam tamo. On izgleda mnogo trezvenije od muža broj tri.

„Kako si ti, Ana?“

Načas sam oklevala, što joj je privuklo punu pažnju.

„Dobro sam.“

„Ana? Jesi li upoznala nekoga?“ *Au... kako je to uspela?* Uzbuđenje u njenom glasu maltene je opipljivo.

„Ne, mama, nisam. Ti ćeš prva saznati kad se to desi.“

„Ana, stvarno moraš više da izlaziš, dušo. Brineš me.“

„Mama, dobro sam. Kako je Bob?“ Kao i uvek, najbolje je skrenuti joj pažnju.

Kasnije te večeri pozvala sam Reja, svog očuha, maminog muža broj dva, čoveka koga smatram ocem i čije prezime nosim. Razgovor je kratak. U stvari, nije toliko razgovor koliko jednostrani sled roktanja na moje nežno umiljavanje. Rej nije pričalica. Ali još je živ, još gleda fudbal na televiziji (i ide na kuglanje, pecanje i pravi nameštaj kad ne gleda utakmice). Rej je vešt stolar i zbog njega znam razliku između sokola i ručne testere. Izgleda da je sve u redu s njim.

U PETAK UVEČE Kejt i ja smo raspravljale šta da radimo – hoćemo da predahnemo od učenja, posla i studentskih novina – kad je neko pozvonio. Na pragu je stajao moj dobar prijatelj Hose s bocom šampanjca.

„Hose! Drago mi je što te vidim!“ Brzo sam ga zagrlila. „Uđi.“

Hose je prva osoba koju sam upoznala kad sam došla da studiram. Izgledao je izgubljeno i usamljeno kao ja. Tog dana

---

smo se prepoznali kao srodne duše i otad se družimo. Ne samo da imamo isti smisao za humor već smo otkrili da su Rej i Hose stariji bili u istoj vojnoj jedinici. Stoga su se i naši očevi sprijateljili.

Hose studira inženjerstvo i prvi je iz svoje porodice koji se upisao na fakultet. Veoma je pametan, ali mu je fotografija prava strast. Ima oko za dobru fotografiju.

„Imam novosti.“ Široko se osmehnuo i tamne oči mu zablistaše.

„Nemoj mi reći – neće te izbaciti još jednu nedelju“, našalila sam se i on mi se šaljivo namrštio.

„Portlandska galerija *Plejs* će sledećeg meseca izložiti moje fotografije.“

„To je sjajno – čestitam!“ Oduševljena, ponovo sam ga zagrlila. I Kejt se osmehuje od uva do uva.

„Svaka čast, Hose! Staviću to u novine. Najviše volim izmene petkom uveče.“ Pretvara se da je ozlojeđena.

„Hajde da proslavimo. Hoću da dođete na otvaranje.“ Napregnuto me je pogledao i pocrvenela sam. „Obe, naravno“, dodao je i nervozno pogledao Kejt.

Hose i ja smo dobri prijatelji, ali znam da bi on želeo nešto više. Sladak je i zabavan, ali prosto nije za mene. Više mi je kao brat koga nemam. Ketrin me često zavatlava da mi nedostaje gen kojem je potreban dečko, ali istina je da nisam upoznala nikoga... pa, nikoga ko me privlači iako jednim delom žudim za onim trenucima kad ti klecaju kolena, srce stane u grlu i zaigraju leptirići u stomaku.

Ponekad se pitam da li mi nešto fali. Možda provodim previše vremena u društvu književnih romantičnih junaka i zbog toga imam prevelike ideale i očekivanja. Ali u stvarnosti niko me nije naveo da osetim tako nešto.

Donedavno, prošaputao je nezvani, tih glas moje podsvesti. NE! Odmah sam potisnula tu misao. Neću da mislim o tome, ne posle onog mučnog intervjuja. *Jeste li homoseksualac, gospodine*

Greje? Lecnula sam se kad sam se setila. Jeste da ga otad sanjam skoro svake noći, ali to je verovatno kako bih izbacila to užasno iskustvo iz glave. Svakako je tako.

Gledam kako Hose otvara šampanjac. Visok je i, u majici i farmerkama, sav u mišićima, preplanuo, crne kose i usplamtelih tamnih očiju. Da. Hose je prilično opak frajer, ali mislim da konačno shvata: mi smo samo drugari. Čep je odleteo uz prasak, a Hose je podigao pogled i osmehnuo se.

SUBOTA U PRODAVNICI je košmar. Opkolili su nas „uradi sam“ zaluđenici koji bi da doteraju domove. Gospodin i gospođa Klejton, Džon i Patrik – koji takođe rade polovinu radnog vremena – i ja okruženi smo mušterijama. Ali zavladao je zatišje u vreme ručka i gospođa Klejton me je zamolila da proverim neke narudžbine dok sam sedela za pultom s kasom i neupadljivo jela đevrek. Zaokupljena sam zadatkom, proveravam kataloške brojeve predmeta koji su nam potrebni i onih koje smo naručili pa prelazim pogledom s knjige porudžbina na ekran dok gledam slažu li se unosi. A onda sam, ne znam zašto, podigla pogled... i prikovale su me smeđe sive oči Kristijana Greja, koji stoji iza pulta i zuri u mene.

Srce samo što mi nije stalo.

„Gospođice Stil, kakvo prijatno iznenađenje.“ Pogled mu je nepokolebljiv i napregnut.

Sranje. Šta, kod đavola, *on* radi ovde, onako ležeran s razbarušenom kosom, u bleđožutom pletenom džemperu, farmerkama i cokulama? Mislim da sam zinula. Ne mogu da dođem ni do glasa ni do mozga.

„Gospodine Greje“, prošaputala sam jer sam samo to uspela. Na usnama mu je začetak osmeha, a oči mu nestašno sijaju kao da uživa u nekoj samo njemu znanoj šali.

„Bio sam u blizini“, objasnio je. „Došao sam po zalihe nekih stvari. Drago mi je što vas ponovo vidim, gospođice Stil.“ Glas mu je topao i težak kao kolač od istopljene crne čokolade i karamele... ili nečeg sličnog.

Protresla sam glavom da se dozovem pameti. Srce mi grozničavo lupa i, iako ne znam zašto, strahovito crvenim pod njegovim upornim pogledom. Moja uspomena na njega ne odgovara stvarnosti. On nije samo lep – on je oličenje muške lepote, oduzima dah i ovde je. On je u Klejtonovoj alatnici. Pa vi to shvatite. Konačno sam povratila spoznajne sposobnosti i povezala se s ostatkom tela.

„Ana. Zovite me Ana“, promrmljala sam. „Mogu li vam pomoći, gospodine Greje?“

Osmehnuo se i ponovo izgleda kao da samo on zna neku veliku tajnu. To je tako zbunjujuće. Duboko sam udahnula i navukla profesionalnu masku koja poručuje da godinama radim u ovoj prodavnici. *Mogu to da uradim.*

„Potrebno mi je nekoliko predmeta. Za početak su mi potrebne spajalice za kablove“, promrmljao je istovremeno hladno i razgaljeno.

Spajalice za kablove?

„Imamo razne veličine. Hoćete li da vam pokažem?“ Glas mi je tih i drhtav. *Saberi se, Stilova.*

Grejovo divno čelo blago se nabralo kad se namrštio. „Molim vas, pokažite mi, gospođice Stil.“ Trudim se da izgledam nehajno dok izlazim iza pulta, ali zapravo se usredsređujem na to da se ne spotaknem o svoja stopala – noge su mi se odjednom pretvorile u žele. Tako mi je drago što sam jutros obukla svoje najlepše farmerke.

„Stoje s elektrikom u osmom redu.“ Glas mi je previše živahan. Pogledala sam ga i gotovo odmah zažalila. Prokletstvo, ne da je lep.

„Posle vas“, rekao je i mahnuo divno manikiranom dugoprstom rukom.

Srce samo što me ne uguši – popelo mi se u grlo i pokušava da mi iskoči iz usta. Pošla sam kroz redove prema elektrici. *Zašto je on u Portlandu? Zašto je ovde kod Klejtona?* A onda mi je mali, retko korišćen deo mozga – verovatno u korenu produžene moždine gde obitava podsvest – poručio: *Došao je da te vidi*. Nema šanse! Odmah sam odbacila tu misao. Zašto bi ovaj prelepi, moćni, urbani čovek želeo da me vidi? Ideja je besmislena i izbacila sam je iz glave.

„Jeste li poslom u Portlandu?“ Glas mi je previsok, kao da sam zaglavila prst u vratima. *Dođavola! Pokušaj da budeš kul, Ana!*

„Posetio sam Katedru za zemljoradnju Vašingtonskog državnog univerziteta. Sedište je u Vankuveru. Trenutno finansiram istraživanja o zemljištu i sađenju različitih vrsta useva na istom mestu“, odgovorio je mirno. *Vidiš? Ipak nije došao da te pronade*, moja podsvest mi se ruga, glasno, ponosno, nadureno. Pocrvenela sam zbog svojih budalastih misli što blude.

„Je li to deo vašeg nauma da nahranite gladne?“, našalila sam se.

„Tako nekako“, priznao je i iskrivio usne u poluosmeh.

Razgleda spajalice za kablove. Šta će mu, zaboga? Ne mogu nikako da ga zamislim kao „uradi-sam“ zaluđenika. Prelazi prstima preko raznih pakovanja i, iako ne znam zašto, moram da odvratim pogled. Sagnuo se i izabrao jednu kutijicu.

„Ove će odgovarati“, rekao je s tajanstvenim osmehom.

„Još nešto?“

„Hteo bih krep-traku.“

Krep-traku?

„Uređujete li kuću?“, izletelo mi je. On bi svakako platio molerima ili osoblju da mu uredi kuću?

„Ne, ne uređujem“, odgovorio je brzo pa se podrugljivo osmehnuo. Imam neprijatan osećaj da se meni smeje.

Zar sam toliko smešna? Izgledam li smešno?

„Ovuda“, promumlala sam postidičeno. „Krep-trake su u odeljku s dekoracijama.“

Pogledala sam ga kad je pošao za mnom.

„Radite li ovde dugo?“ Glas mu je tih dok me usredsređeno posmatra. Pocrvenela sam. Zašto, dođavola, tako utiče na mene? Osećam se kao četrnaestogodišnjakinja – nespretna, kao i uvek, neprilagođena. *Napred, Stilova!*

„Četiri godine“, promrmljala sam kad smo stigli do cilja. Kako bih sebi skrenula misli, sagla sam se i podigla dve trake različite širine.

„Uzeću onu“, rekao je tiho i pokazao na širu. Pružila sam mu je. Prsti su nam se očešali i prodrvalo me je naelektrisanje kao da sam dotakla голу žicu. Nehotice sam podvrisnula kad sam osetila naboj u tamnim i neistraženim dubinama stomaka. Očajnički pokušavam da se priberem.

„Još nešto?“ Glas mi je promukao i zadihan. On malo širi oči.

„Malo kanapa, čini mi se.“ I on je promukao.

„Ovuda.“ Oborila sam glavu kako bih sakrila crvenilo koje se ponovo pomaljalo i pošla između redova.

„Kakav vam kanap treba? Imamo sintetički, od prirodnih vlakana... uvijen... kablove...“ Ućutala sam kad sam mu videla izraz lica i potamnele oči. *Bokte.*

„Uzeću pet metara onog od prirodnih vlakana, molim vas.“

Brzo sam drhtavim prstima izmerila pet metara na fiksiranom lenjiru, svesna njegovog vrelog pogleda na sebi. Ne usuđujem se da ga pogledam. Zaboga, mogu li biti smetenija? Izvadila sam nož iz zadnjeg džepa, presekla kanap i uredno ga smotala pre nego što sam ga vezala u polučvor. Nekim čudom nisam sebi isekla nijedan prst.

„Jeste li bili izviđačica?“ pitao je, razgaljeno izvivši izvajane, senzualne usne. *Ne gledaj mu usne!*

„Nisam ljubitelj organizovanih grupnih aktivnosti, gospodine Greje.“

Podigao je obrvu.

„A šta volite, Anastazija?“ Glas mu je mek, a vratio se i tajanstven osmejak. Zagledala sam se u njega, nemoćna da se izrazim. Stojim na tektonskim pločama koje se pomeraju. *Pokušaj da budeš kul, Ana* – preklinje me namučena podsvest, koja kleči na jednom kolenu.

„Knjige“, prošaputala sam, iako mi podsvest urla: *Tebe! Ti mi se sviđaš!* Odmah sam je ućutkala, zbunjena što moja podsvest umišlja nešto što je iznad njenog nivoa.

„Kakve knjige?“ Nakrivio je glavu. *Zašto ga toliko zanima?*

„O, znate, uobičajene. Klasike. Uglavnom englesku književnost.“

Trlja bradu dugim kažiprstom i palcem dok razmišlja o mom odgovoru. Ili se možda strahovito dosađuje i pokušava to da sakrije.

„Treba li vam još nešto?“ Moram da skrenem s ove teme – ti prsti na njegovom licu mi odvrćaju pažnju.

„Ne znam. Šta mi još preporučujete?“

Šta da preporučim? Ne znam ni šta hoćeš da radiš.

„Za 'uradi sam'?“

Klimnuo je glavom, očiju živih od nestašluka. Pocrvenela sam i pogled mi je pao na njegove udobne farmerke.

„Kombinezon“, bubnula sam i shvatila da više ne vladam onim što mi izlazi iz usta.

Podigao je obrve, ponovo razveseljen.

„Da ne uništite odeću.“ Neodređeno sam pokazala prema njegovim farmerkama.

„Uvek mogu da ih skinem“, podsmehnuo se.

„Ovaj...“ Osećam kako ponovo crvenim. Mora da sam iste boje kao *Komunistički manifest*. Prestani da pričaš. Prestani da pričaš ODMAH.

„Uzeću kombinezon. Ne dao bog da uništim odeću“, rekao je zajedljivo.

Pokušavam da potisnem nezvanu sliku Kristijana bez farmerki.

„Trebalo vam još nešto?“, zapištala sam dok sam mu pružala plavi kombinezon.

Nije se obazirao na moje pitanje.

„Kako ide članak?“

Konačno mi je postavio lako pitanje, bez aluzija i zbunjujućih dvosmislenosti... pitanje na koje mogu da odgovorim. Čvrsto sam se uhvatila za njega s obe ruke kao da je pojas za spasavanje i odlučila se za iskrenost.

„Ne pišem ga ja, već Ketrin. Gospođica Kavana. Moja cimerka, ona ga piše. Veoma je zadovoljna. Ona je urednica novina i bilo joj je veoma žao što nije mogla lično da vas intervjuiše.“ Osećam se kao da sam izronila da udahnem – konačno, normalna tema za razgovor. „Jedino je brine što nema nijednu vašu originalnu fotografiju.“

„Kakve fotografije želi?“

Dobro. Nisam računala na njegov odgovor. Odmahnula sam glavom jer ne znam.

„Pa, tu sam. Sutra, možda...“

„Pristali biste na fotografisanje?“ Ponovo kreštim. Kejt će biti na sedmom nebu ako uspem da ga nagovorim. *A moći ćeš ponovo da ga vidiš sutra*, zavodljivo mi je došapnulo ono mračno mesto u korenu mozga. Odbacila sam tu misao – šašavu, besmisleno...

„Kejt će biti oduševljena – ako nađemo fotografa.“ Toliko sam zadovoljna da sam mu se široko osmehnula. Rastvorio je usne kao da će oštro udahnuti i zatreptao. Delić sekunde, izgleda nekako izgubljeno i Zemlja se neznatno pomerila sa svoje ose. Tektonske ploče skliznule su u novi položaj.

Vidi ti to. Izgubljeni pogled Kristijana Greja.

„Javite mi za sutra.“ Izvadio je novčanik iz zadnjeg džepa. „Moja posetnica. Tu vam je broj mog mobilnog. Morali biste da me zovete pre deset ujutru.“

„U redu.“ Osmehnula sam se od uva do uva. Kejt će se oduševiti.

„Ana!“

Pol se stvorio s druge strane prolaza. On je mlađi brat gospodina Klejtona. Čula sam da je došao iz Prinstona, ali nisam ga očekivala danas.

„Ovaj, izvinite me na trenutak, gospodine Greje.“ Namrštio se dok sam se okretala od njega.

Pol je uvek bio drugar i divno je pričati s nekim normalnim umesto s ovim bogatim, moćnim, neverovatno privlačnim zaludnikom za kontrolom. Pol me je čvrsto zagrlio, iznenadivši me.

„Ana, čao, tako mi je drago što te vidim!“ oduševljavao se.

„Čao, Pole, kako si? Jesi li došao zbog bratovljevog rodendana?“

„Da. Izgledaš sjajno, Ana, stvarno sjajno.“ Malo se odmakao i široko osmehnuo. A onda me je pustio, ali je posednički zadržao ruku na mom ramenu. Posramljeno sam se premeštala s noge na nogu. Drago mi je što vidim Pola, ali uvek se ponaša previše prisno.

Kad sam pogledala Kristijana Greja, videla sam da nas posmatra kao jastreb, potamnelih očiju, polusklopljenih kapa-ka, usana stisnutih u tvrd, ravnodušnu crtu. Pretvorio se od neobično predusretljive mušterije u nekog drugog – nekog hladnog i dalekog.

„Pole, s mušterijom sam. Koju bi trebalo da upoznaš“, rekla sam pokušavajući da ublažim neprijateljstvo koje vidim u Grejovom izrazu. Odvukla sam Pola do njega i muškarci su se odmerili. Atmosfera je odjednom arktička.

„Ovaj, Pole, ovo je Kristijan Grej. Gospodine Greje, ovo je Pol Klejton. Njegov brat je vlasnik ove prodavnice.“ Iz nekog nepoznatog razloga, osećam potrebu da dalje objašnjavam.

„Poznajem Pola otkako sam se zaposlila mada se ne viđamo često. Vratio se iz Prinstona, gde studira poslovnu administraciju.“ Brbljam... *Prestani odmah!*

„Gospodine Klejtone.“ Grej mu je pružio ruku, nedokučivog izraza lica.

„Gospodine Greje.“ Pol se rukovao s njim. „Stanite, niste valjda *onaj* Kristijan Grej? Iz *Grej enterprajzisa holdingsa*?“ Polo-vo ponašanje se u nanosekundi promenilo od nadurenog u zadivljeno. Grej mu se uljudno osmehnuo iako mu osmeh nije dopro do očiju.

„Opa! Mogu li da vam pomognem nekako?“

„Anastazija se pobrinula za sve, gospodine Klejtone. Veoma je predusretljiva.“ Izraz mu je ravnodušan, ali reči... kao da govori nešto sasvim drugo. Zbunjuje me.

„Kul“, odgovorio je Pol. „Vidimo se kasnije, Ana.“

„Naravno, Pole.“ Gledala sam kako odlazi u magacin. „Još nešto, gospodine Greje?“

„Ništa više.“ Ton mu je uzdržan i hladan. Dođavola... jesam li ga uvredila? Duboko sam udahnula pa pošla prema kasi. Šta mu je?

Otkucala sam kanap, kombinezon, krep-traku i spajalice za kablove.

„Vaš račun je četrdeset tri dolara.“ Pogledala sam ga i poželela da nisam. Posmatra me pažljivo, napregnuto. Izluđuje me.

„Hoćete li kesu?“, pitala sam dok sam uzimala njegovu kreditnu karticu.

„Molim vas, Anastazija.“ Kao da mi jezikom miluje ime i srce mi ponovo mahnito zalupa. Jedva dišem. Brzo sam stavila sve u plastičnu kesu.

„Pozvaćete me ako hoćete da me fotografišete?“ Ponovo je sav zvaničan. Klimnula sam glavom, ponovo bez teksta, pa mu vratila karticu.

„Dobro. Onda do sutra, možda.“ Okrenuo se pa zastao. „O, Anastazija, drago mi je što gospođica Kavana nije mogla da me intervjuiše.“ Osmehnuo se pa s novim poletom izašao iz prodavnice, prebacivši plastičnu kesu preko ramena i ostavivši me kao uzdrhtalu zbrku podivljalih ženskih hormona. Pre nego što sam se vratila na Zemlju, nekoliko trenutaka sam zurila u zatvorena vrata na koja je upravo izašao.

Dobro, sviđa mi se. Eto, priznala sam sebi. Ne mogu više da se skrivam od svojih osećanja. Nikad se nisam ovako osećala. Privlači me, mnogo me privlači. Ali znam da je to izgubljen slučaj i uzdahnula sam od gorko-slatke žalosti. Njegov dolazak ovamo je samo slučajnost. Ali svakako bar mogu da mu se divim izdaleka. To ne može da škodi. A ako nađem fotografa, moći ću sutra ozbiljno da mu se divim. Ujela sam se za usnu od iščekivanja i shvatila da se kezim kao školarka. Moram da pozovem Kejt i dogovorim fotografisanje.

TREĆE POGLAVLJE

Kejt je ushićena.

„Ali šta je tražio kod Klejtona?“ Njena radoznalost pluta kroz slušalicu. Ja sam u dubinama magazina i trudim se da zvučim nehajno.

„Bio je u kraju.“

„Čini mi se da je to prevelika slučajnost, Ana. Zar ne misliš da je došao da te vidi?“ Srce mi je poskočilo pri toj pomisli, ali radost je kratkog veka. Dosadna, razočaravajuća istina glasi da je došao poslom.

„Posetio je Katedru za zemljoradnju Vašingtonskog državnog univerziteta. Finansira neko istraživanje“, promrmljala sam.

„O, da. Dao im je dva i po miliona dolara.“

Au!

„Otkud znaš?“

„Ana, novinarka sam i napisala sam članak o njemu. Moj je posao da to znam.“

„U redu, Karla Bernštajn,* ne gubi se. I hoćeš li te fotke?“

---

* *Carl Bernstein* (1944) – američki istraživački novinar koji je napisao veći deo članaka u vezi s aferom Votergejt. (Prim. prev.)

„Naravno da hoću. Pitanje je ko će da ga slika i gde.“

„Možemo njega da pitamo gde. Rekao je da je odseo u kraju.“

„Možeš da stupiš u vezu s njim?“

„Dao mi je broj mobilnog.“

Kejt je ciknu.

„Najbogatiji, najneuhvatljiviji, najtajanstveniji neženja u državi Vašington dao ti je svoj broj mobilnog?“

„Ovaj... da.“

„Ana! Sviđaš mu se. Nema sumnje u to.“ Glas joj je odlučan.

„Kejt, samo pokušava da bude fin.“ Ali znala sam da nije tačno čim sam to izgovorila – Kristijan Grej nije *fin*. On je učtiv. A tih glas mi je prošaputao: *Možda je Kejt u pravu*. Kosa mi se digla na glavi pri pomisli da mu se možda, samo možda, sviđam. Na kraju krajeva, rekao je da mu je drago što ga nije Kejt intervjuisala. Razgaljeno sam zagrlila samu sebe i zaljuljala se, uživajući u mogućnosti da mu se možda sviđam. Kejt me je vratila u sadašnjicu.

„Ne znam ko bi mogao da ga slika. Levi, naš stalni fotograf, ne može jer je otišao kući u Ajdaho Fols za vikend. Poludeće što je propustio priliku da fotografiše jednog od vodećih američkih preduzetnika.“

„Hmm... Šta misliš o Hoseu?“

„Sjajna ideja! Pitaj ga – on će sve učiniti za tebe. A onda zovi Greja i saznaj gde želi da dođemo.“ Kejt je razdražujuće bezbrižna u vezi s Hoseom.

„Mislim da bi ti trebalo da ga zoveš.“

„Koga? Hosea?“, podsmehnula se.

„Ne, Greja.“

„Ana, ti imaš vezu s njim.“

„Vezu?“, zakreštala sam. Glas mi se podigao nekoliko oktava.

„Jedva ga poznajem.“

„Bar si ga upoznala“, rekla je ogorčeno. „I izgleda da on želi da te bolje upozna. Ana, samo ga zovi“, breknula se i prekinula

vezu. Nekad se ponaša veoma zapovednički. Namrštila sam se i isplazila telefonu.

Upravo sam ostavljala Hoseu poruku kad je Pol ušao u magacin u potrazi za šmirglom.

„Imamo mnogo posla, Ana“, rekao je bez ljutnje.

„Da, ovaj, izvini“, promrmljala sam i pošla prema vratima.

„Otkud znaš Kristijana Greja?“ Glas mu je neuverljivo nehajan.

„Morala sam da ga intervjuišem za studentske novine jer se Kejt razbolela.“ Slegnula sam ramenima i pokušala da izgledam opušteno iako nisam u tome ništa uspješnija od njega.

„Kristijan Grej kod Klejtona. Pa ti vidi“, otupnuo je zapanjeno. Odmahnuo je glavom kao da hoće da je razbistri. „Nego, hoćeš li na piće večeras?“

Zove me na sastanak kad god dođe kući i uvek ga odbijam. To je ritual. Nikad nisam mislila da je pametno da izlazim s gazdinim bratom. Uostalom, Pol je sladak na američki način, kao klinac iz susedstva, ali nije književni junak čak ni ako baš napregnem maštu. *A Grej jeste?* – pita me podsvest, simbolično podigavši obrve. Udaram je da je učutkam.

„Zar nemate porodičnu večeru u bratovljevu čast?“

„To je sutra.“

„Možda neki drugi put, Pole. Moram da učim večeras. Završni ispiti su sledeće nedelje.“

„Ana, jednog dana ćeš pristati.“ Osmehnuo se dok sam izlazila u prodajni deo.

„**ALI JA FOTOGRAFIŠEM** mesta, ne ljude“, zakuka Hose.

„Hose, molim te.“ Koračam po dnevnoj sobi, stežem mobilni i kroz prozor zurim u večernju svetlost na zalasku.

„Daj mi taj telefon.“ Kejt mi je otela mobilni i zabacila svi-lenkastu crvenkastoplavu kosu preko ramena.

„Slušaj me, Hose Rodrigezu, ako hoćeš da naše novine pokriju otvaranje tvoje izložbe, sutra ćeš nam odraditi to snimanje, kapiraš?“ Kejt ume da bude veoma odlučna. „Dobro, Ana će ti javiti mesto i vreme. Vidimo se sutra.“ Prekinula je vezu.

„Sređeno. Sad samo treba da vidimo kad i gde. Zovi ga.“ Pružila mi je telefon. Stomak mi se zgrčio. „Zovi Greja odmah!“

Namrštila sam se pa izvadila njegovu posetnicu iz zadnjeg džepa. Duboko sam udahnula da se smirim pa drhtavim prstima ukucala broj.

Javio se posle drugog zvona. Glas mu je uzdržan, miran i hladan.

„Grej.“

„Ovaj... gospodine Greje? Ovde Anastazija Stil.“ Ne prepoznajem svoj glas koliko sam nervozna. Usledila je kratka pauza. Tresem se u sebi.

„Gospođice Stil, veoma mi je drago što vas čujem.“ Glas mu se promenio. Čini mi se da je iznenađen i zvuči tako... srdačno – čak *zavodljivo*. Zastao mi je dah i pocrvenela sam. Odjednom sam shvatila da Ketrin Kavana zuri u mene otvorenih usta i pobegla sam u kuhinju da izbegnem njen neželjeni pogled.

„Ovaj, hteli bismo da napravimo nekoliko fotografija za članak.“ *Diši, Ana, diši*. Pluća su mi brzo uvukla vazduh. „Sutra ako vam odgovara. Gde bi vam bilo zgodno, gospodine?“

Gotovo da mogu da vidim njegov osmeh nalik sfinjom kroz telefon.

„Odseo sam u *Hitmanu* u Portlandu. Može li u pola deset sutra ujutru?“

„Važi, vidimo se tamo.“ Sva sam ushićena i zadihana – poput deteta, a ne odrasle žene koja ima pravo da glasa i naruči alkohol u državi Vašington.

„Radujem se tome, gospođice Stil.“ Zamišljam zločest sjaj u njegovim očima. *Kako pet reči može da sadrži toliko primamljivog*

---

obećanja? Prekinula sam vezu. Kejt je ušla u kuhinju i potpuno zaprepašćeno me posmatra.

„Anastazija Rouz Stil. On ti se sviđa! Nikad nisam čula ni videla da si toliko... toliko... da neko tako utiče na tebe. Pocrvenela si.“

„Ma daj, Kejt, znaš da stalno crvenim. To ti je stalna opasnost sa mnom. Ne budi smešna“, brećnula sam se. Iznenadeno je zatrepkala – veoma retko se tako ponašam – pa sam popustila. „Samo mi deluje... zastrašujuće, to je sve.“

„*Hitman*, uklapa se“, promrmlja Kejt. „Pozvaću menadžera da ugovorim mesto za fotografisanje.“

„Ja ću spremi večeru, a onda moram da učim.“ Dok sam po kredencima tražila namirnice za večeru, nisam uspela da sakrijem koliko me je iznervirala.

NEMIRNA SAM TE noći, okrećem se i prevrćem, sanjam zamagljene sive oči, kombinezone, duge noge, duge prste i mračna, mračna neistražena mesta. Dvapat se budim, a srce samo što mi ne iskoči. *O, divno ću izgledati sutra ovako neispavana*, prekora sam se. Udarila sam jastuk i pokušala da se smirim.

HITMAN SE NALAZI u srcu Portlanda. Zadivljujuća smeđa kamena građevina završena je taman na vreme za krah krajem dvadesetih godina prošlog veka. Hose, Travis i ja idemo mojom bubom, a Kejt svojim mercedesom jer ne možemo svi da stanemo u moja kola. Travis je Hoseov drug i on će mu pomagati s rasvetom. Kejt je dobila jednu sobu za snimanje, a zauzvrat će spomenuti hotel u članku. Kad je na recepciji objasnila da smo došli da fotografiramo Kristijana Greja, generalnog direktora, odmah su nam dali apartman. Međutim, to je običan apartman

jer je gospodin Grej već zauzeo najveći u hotelu. Preterano uslužan menadžer marketinga odveo nas je do apartmana – veoma je mlad i, iz nekog samo njemu znanog razloga, veoma nervozan. Mislim da su ga razoružali Kejtina lepota i zapovedničko ponašanje zato što je kao vosak u njenim rukama. Sobe su elegantne, umereno prostrane i raskošno nameštene.

Devet je sati. Imamo pola sata da sve postavimo. Kejt je nezaustavljiva.

„Hose, mislim da možemo da ga slikamo uz onaj zid, slažeš li se?“ Nije sačekala njegov odgovor. „Travise, skloni te stolice. Ana, možeš li da naručiš neko osveženje? I obavesti Greja gde smo.“

Da, gospodarice. Tako je dominantna. Prevrnula sam očima, ali uradila sam što mi je rekla.

Polu sata kasnije, Kristijan Grej je ušao u apartman.

Sranje! Nosi belu košulju raskopčane kragne i sive flanelske pantalone koje mu stoje nisko na kukovima. Razbarušena kosa mu je još vlažna od tuširanja. Usta su mi se osušila kad sam ga videla... tako prokleta *dobro* izgleda. Prati ga čovek star oko trideset pet godina, veoma kratko ošišan, u otmenom tamnom odelu s kravatom. On je bez reči stao u ugao, ravnodušno nas posmatrajući očima boje lešnika.

„Gospođice Stil, ponovo se srećemo.“ Grej mi je pružio ruku i protresla sam je, brzo trepćući. Au... on je stvarno... Kad sam mu dotakla ruku, osetila sam kako mi onaj divni naboj struji telom, obasjava me, tera da crvenim. Sigurna sam da se čuje moje nepravilno disanje.

„Gospodine Greje, ovo je Ketrin Kavana“, promrsila sam i mahnula prema Kejt. Ona nam je prišla i pogledala ga pravo u oči.

„Uporna gospođica Kavana. Kako ste?“ Nenametljivo joj se osmehnuo. Izgleda kao da se iskreno zabavlja. „Verujem da vam je bolje? Anastazija mi je rekla da vam nije bilo dobro prošle nedelje.“